

Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
Кириченко А.М.

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДЕЛІ ТА МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В АНАЛІЗІ, АУДИТІ ТА ОПОДАТКУВАННІ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-наукова програма «Аудит, державний фінансовий контроль та експертиза»

Економічний факультет

2024 – 2025 навчальний рік

Розробники: канд. екон. наук, доц., доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування Алла ЛИСЕНКО

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування

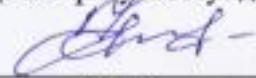
Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри: к.е.н., проф. Магопець О.А.

_____ (підпис)

(Магопець О.А.)

Декаан факультету: д.е.н., проф. Шалімова Н.С.

_____ (підпис)

(Шалімова Н.С.)

©ЦНТУ, 2024 рік

©

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Професійної підготовки	
	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	Освітньо-наукова програма: «Аудит, державний фінансовий контроль та експертиза»	2-й	2-й
		Семестр	
	3-й	3-й	
Тижневих годин навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6,375	Освітній рівень: магістр	32 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		102 год.	144 год.
		Вид контролю: екзамен	

Мова навчання: українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Моделі та методи прийняття рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні» є формування у здобувачів системи знань та навичок, необхідних для оволодіння теоретико-методичним інструментарієм розроблення, прийняття (ухвалення) й реалізації управлінських рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні на основі освоєння ними базових підходів щодо використання економіко-математичних моделей, методів аналізу та аудиту в умовах функціонування управлінських систем, набуття практичних навичок з розробки рекомендацій щодо оптимізації рівня податкового навантаження суб'єктів господарювання, зниження ризиків, прийняття ефективних рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні.

Завданнями дисципліни «Моделі та методи прийняття рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні» є:

- формування компетентностей, важливих для застосування у процесі пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, виявлення, постановки та вирішення управлінських завдань в аналізі, аудиті та оподаткуванні, при виконанні адміністративно-управлінських функцій у сфері діяльності суб'єктів господарювання, координації діяльності облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання, необхідності генерації ідей, планування та проведення наукових досліджень з урахуванням їх методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення, застосування наукових методів досліджень, здійснення публічних ділових та наукових комунікацій, оволодіння теоретико-методичним інструментарієм та науковими основами розроблення, прийняття (ухвалення) й реалізації управлінських рішень із забезпеченням якості виконуваних завдань у відповідності зі стратегічними цілями підприємства та умовами змінного середовища;
- теоретична підготовка здобувачів з питань економічного обґрунтування прийняття рішень, пошуку проблемних аспектів та впровадження заходів, спрямованих на їх вирішення на основі використання економіко-математичних методів та моделей, сучасних інформаційно-комунікаційних та інноваційних технологій в управлінні суб'єктом господарювання та його ресурсним потенціалом, внутрішньофірмових стандартів та форм управлінської звітності, розуміння сутності, принципів оцінки та вимог до ухвалення управлінських рішень, застосування загальнонаукових та спеціальних методів досліджень, спрямованих на пізнання економічних процесів та явищ, використання абстрактного мислення, аналізу та синтезу при здійсненні діяльності з консультування власників та сфери менеджменту підприємства, підготовки й обґрунтування висновків для консультування власників та менеджменту при виконанні управлінських завдань в сфері аудиту та оподаткування з урахуванням впливу етичних норм, ризиків зовнішнього та внутрішнього середовища, спрямованості

- управлінських завдань на досягнення цілей сталого розвитку;
- практична підготовка здобувачів з питань пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосування сучасних організаційно-методичних прийомів та міжнародних стандартів аудиту, здійснення оцінки ефективності системи внутрішнього контролю, координування діяльності облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єкта господарювання, формування й систематизації обліково-аналітичної інформації та її використання для прийняття ефективних рішень на різних рівнях управління, використання інформаційно-комунікаційних та інноваційних технологій, моделей, методів та методик аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту для прийняття ефективних рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності та ризику і з дотриманням етичних норм та відповідних параметрів якості;
 - практична підготовка здобувачів з питань планування і проведення наукових досліджень, оприлюднення їх результатів, застосування підходів щодо організації аналізу та аудиту, податкового планування та оптимізації податкових розрахунків, обґрунтування вибору та порядку застосування управлінських інформаційних технологій в системі прийняття рішень, а також оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства, використання інформації, представленої у формах фінансової звітності, фінансових та нефінансових даних для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень, застосування методів та методик аналітичного забезпечення сучасної системи менеджменту.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця): враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, викладання дисципліни здійснюється після вивчення здобувачами наступних дисциплін: Глобальна економіка, інновації та цілі сталого розвитку, Організація і методика наукових досліджень та педагогічної діяльності, Облік та внутрішній аудит в управлінні, Стратегії розвитку та їх аналітичне забезпечення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Загальні компетентності

- ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК12. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК13. Здатність планувати і проводити наукові дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

СК11. Здатність застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, спрямовані на пізнання економічних явищ і процесів.

СК12. Здатність застосовувати отримані нові знання та інновації для розв'язання комплексних проблем у сфері обліку, аудиту та оподаткування, а також адаптувати їх до умов змінного середовища та вимог сталого розвитку.

СК13. Здатність застосовувати сучасні організаційно-методичні прийоми та технології аудиту (незалежного, внутрішнього, державного), інспектування, перевірок та моніторингу закупівель, експертизи під час провадження професійної діяльності та наукових досліджень з урахуванням вимог міжнародних стандартів, професійної етики.

СК14. Здатність до виявлення проблем та наукових фактів у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, державного фінансового контролю та експертизи, визначення, обґрунтування та впровадження заходів, спрямованих їх вдосконалення.

Програмні результати навчання

ПР04. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

ПР05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та

пояснювати застосовування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.

ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПР08. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

ПР09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПР11. Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.

ПР12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.

ПР13. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.

ПР14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.

ПР15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПР16. Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР19. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

ПР21. Вміти генерувати нові ідеї в сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

ПР22. Аналізувати і оцінювати закономірності і тенденції розвитку обліку, аналізу та аудиту, оподаткування.

ПР23. Моделювати застосування методів наукових досліджень для аналізу закономірностей і тенденцій розвитку основних напрямів розвитку обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

ПР24. Володіти сучасними організаційно-методичними прийомами та технологіями виконання завдань з аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, завдань в сфері внутрішнього аудиту, державного

фінансового аудиту, інспектування, перевірки та моніторингу закупівель, експертизи під час провадження професійної діяльності та наукових досліджень з урахуванням вимог міжнародних стандартів, професійної етики.

ПР25. Визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, державного фінансового контролю та експертизи, робити науково-обґрунтовані висновки, розробляти пропозиції щодо їх вирішення та впроваджувати заходи, спрямовані на вдосконалення систем аудиту, державного фінансового контролю та експертизи.

Компетентності, направлені на досягнення глобальних Цілей сталого розвитку до 2030 року:

Зміст навчальної дисципліни «Моделі та методи прийняття рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні» інтегрує такі Цілі сталого розвитку та сприяє отриманню компетентностей та результатів навчання, які дозволять магістру в майбутньому ефективно працювати в напрямку розв'язання таких глобальних та національних завдань:

Ціль 4. Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх (глобальне визначення); Ціль 4. Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх (національне визначення) – завдання 4.7. До 2030 року забезпечити, щоб усі учні здобували знання і навички, необхідні для сприяння сталому розвитку, у т.ч. шляхом навчання з питань сталого розвитку та сталого способу життя, прав людини, гендерної рівності, пропаганди культури миру та ненасильства, громадянства світу й усвідомлення цінності культурного різноманіття і вкладу культури в сталий розвиток

Ціль 8. Сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх (глобальне визначення); Ціль 8. Сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх (національне визначення) – завдання: 8.2. Домогтися підвищення продуктивності в економіці через диверсифікацію, технічну модернізацію та інноваційну діяльність, у тому числі через приділення особливої уваги секторам із високою доданою вартістю і працемістким секторам; 8.3 Просувати проведення орієнтованої на розвиток політики, яка сприяє продуктивній діяльності, створенню гідних робочих місць, підприємництву, творчості й інноваційній діяльності, та заохочувати офіційне визнання і розвиток мікро-, малих і середніх підприємств, у т.ч. шляхом надання їм доступу до фінансових послуг; 8.4. Упродовж усього терміну до кінця 2030 року поступово підвищувати глобальну ефективність використання ресурсів у системах споживання і виробництва та прагнути, щоб економічне зростання не супроводжувалося погіршенням стану навколишнього середовища, як це передбачається Десятирічною стратегією дій з переходу до використання раціональних моделей споживання і виробництва, причому першими цим повинні зайнятися розвинені країни

Ціль 9. Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям (глобальне визначення); Ціль 9. Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям (національне визначення) – завдання 9.5. Активізувати наукові дослідження, нарощувати технологічний потенціал промислових секторів у всіх країнах, особливо країнах, що розвиваються, у т.ч. шляхом стимулювання до 2030 року інноваційної діяльності та значного збільшення кількості працівників у сфері ДіР у розрахунку на 1 млн осіб, а також державних і приватних витрат на ДіР

Ціль 12. Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва

(глобальне визначення) Ціль 12. Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва (національне визначення) – завдання 12.8. До 2030 року забезпечити, щоб люди в усьому світі мали відповідну інформацію та відомості про сталий розвиток і спосіб життя в гармонії з природою.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ЗАВДАНЬ В АНАЛІЗІ, АУДИТІ ТА ОПОДАТКУВАННІ

Тема 1. Сутність, принципи оцінки, загальні підходи до ухвалення управлінських рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні

Поняття управлінського рішення та загальні підходи до ухвалення рішень у контексті виявлення, постановки та вирішення проблеми. Мета та принципи оцінки рішень. Закони і закономірності, що впливають на ухвалення рішення. Класифікація управлінських рішень за терміном дії, за ступенем унікальності, за повнотою інформації, за кількістю вирішувачів, за швидкістю прийняття. Координування діяльності облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання та використання результатів аудиту для прийняття управлінських рішень. Економічний аналіз як важлива функція управління. Управління оподаткуванням як основа оптимізації податкових розрахунків та складова системи менеджменту.

Тема 2. Інформаційно-комунікаційне та обліково-аналітичне забезпечення розробки рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні

Інформаційно-комунікаційні технології в аналізі, аудиті, оподаткуванні та етапи розвитку інформаційного забезпечення процесу формування податкової звітності у контексті розвитку облікової системи України. Обліково-аналітичне забезпечення як основа прийняття рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу. Використання інформації, відображеної в обліку, фінансовій та податковій звітності, для прийняття ефективних рішень в сфері аудиту та оподаткування. Міжнародні стандарти аудиту як основа провадження аудиторської діяльності та прийняття рішень в сфері аудиту. Основні способи оброблення та аналізу інформації з різних джерел при розробці та ухваленні рішень. Управлінська звітність як невід'ємна складова інформаційного забезпечення управління ризиками підприємства. Сутність інноваційного підходу та особливості використання інноваційних технологій у формуванні інформаційного забезпечення потреб управління суб'єктом господарювання в контексті урахування стратегії розвитку бізнесу.

Тема 3. Поняття та методи системного аналізу управлінських завдань

Поняття про системи, їх види та характеристики. Концепція побудови економічної інформаційної системи підприємства. Системний аналіз у прийнятті рішень: поняття, характерні риси прояву в системі менеджменту, принципи. Загальна характеристика методів, які застосовуються в процесі аналізу управлінських завдань. Організаційно-методичні прийоми аудиту та роль внутрішнього аудиту у проведенні системного аналізу управлінських завдань. Системний підхід у прийнятті рішень про вибір оптимальної системи оподаткування для ведення бізнесу. Теоретико-методичні основи аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику, асиметричності інформації.

Тема 4. Основи моделювання управлінських завдань, програмне забезпечення розробки рішень та їх оптимізація в аналізі, аудиті та оподаткуванні

Сутність моделювання та загальна структура моделі. Типи моделей (фізичні, математичні, аналогові моделі) та процес їх побудови. Загальні проблеми моделювання. Детерміноване моделювання та перетворення адитивних, мультиплікативних, змішаних факторних систем. Характеристика функціональних особливостей найбільш розповсюджених програмних продуктів. Цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft, аналітична платформа Qlik Sense, електронні сервіси, розміщені на офіційному веб-порталі ДПС. Лінійне, нелінійне, динамічне та стохастичне програмування в економіці. Процес оптимізації розробки рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні.

Тема 5. Методологічне забезпечення розробки рішень та оцінка їх ефективності

Методологічне забезпечення розробки рішення. Основні принципи вирішення завдань ефективності: системність, комплексність, динамічність, єдність національно-господарських та приватних інтересів, урахування неповноти інформації. Організаційна сутність прийнятих рішень у контексті розгляду понять «запрограмоване» та «незапрограмоване» рішення. Загальні підходи до оцінювання якості управлінського рішення як продукту управлінської діяльності та характеристика оцінок ефективності вибору рішень. Система внутрішнього контролю та оцінка її ефективності як основа забезпечення розробки рішень у сфері аудиту.

Тема 6. Етапи, умови, проблеми, ризики розробки та прийняття управлінських рішень в аудиті, аналізі та оподаткуванні у контексті досягнення стратегічних цілей підприємства та цілей сталого розвитку

Стратегічні засади реалізації цілей сталого розвитку підприємствами в Україні. Етапи процесу управління. Умови та ситуації розробки рішень. Типи проблем і загальні методи їх вирішення. Підготовка, прийняття управлінського рішення та організація його виконання. Поняття ризиків у сфері аудиту, аналізу та оподаткування, їх класифікація, способи визначення та оцінки. Оптимізація та ризики як складові системи розробки та прийняття рішень у сфері оподаткування. Роль внутрішнього аудиту в управлінні ризиками. Фактори впливу на ефективність управління підприємницькими ризиками в контексті досягнення стратегічних цілей підприємства та цілей сталого розвитку.

Тема 7. Формування варіантів управлінських рішень та управлінське консультування

Формування варіантів рішень на основі визначення їх характеру, типу, здійснення техніко-економічного обґрунтування та оцінки. Припустимі, оптимальні та ефективні рішення в аналізі, аудиті та оподаткуванні. Поняття консультаційних послуг та їх особливості. Управлінське консультування: його сутність, мета, завдання, предмет, суб'єкт, об'єкти. Види управлінського консультування (консультування із загальних проблем бізнесу, послуги у сфері стратегічного управління, консультування у сфері функцій і процесів управління, операційний консалтинг, консультаційні послуги щодо організаційних змін і підвищення ефективності, консультаційні послуги з управління персоналом, консультування у сфері інформаційних технологій, аутсорсинг) та особливості їх прояву в сфері аналізу, аудиту та оподаткування.

Тема 8. Професійна етика в контексті виконання адміністративно-управлінських функцій в аналізі, аудиті та оподаткуванні на рівні суб'єктів господарювання та органів державного сектору

Етика в системі прийняття та реалізації державно-управлінських рішень. Модель базових цінностей Джозефсона як основа «етичного» прийняття рішень: складові компоненти моделі, основні цінності та їх підкомпоненти. Фундаментальні принципи (доброчесність, професійна компетентність та належна ретельність, конфіденційність, професійна поведінка, технічні стандарти) та концептуальна основа етики бухгалтерів, аудиторів і податківців. Особливості моделювання «етичного» управлінського рішення в контексті виконання адміністративно-управлінських функцій у сфері діяльності суб'єктів господарювання та органів державного сектору.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У ПРОЦЕСІ ВИРІШЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ЗАВДАНЬ В АНАЛІЗІ, АУДИТІ ТА ОПОДАТКУВАННІ

Тема 9. Аналітична оцінка інвестиційної привабливості підприємства та методика визначення необхідного обсягу виробничих інвестицій

Поняття інвестицій та їх класифікація за об'єктами вкладення капіталу, характером участі в інвестиційному процесі, періодами інвестування, рівнем інвестиційного ризику, формами власності інвестованого капіталу, регіональною належністю інвесторів. Показники оцінки інвестиційної привабливості підприємства у контексті дослідження структури капіталу, джерел його формування, оборотності, основних індикаторів платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. Методика визначення необхідного обсягу виробничих інвестицій в залежності від можливих варіантів розвитку конкретної економічної ситуації на підприємстві з урахуванням попиту на продукцію. Моделі та способи оцінки ефективності інвестиційних проєктів, що базуються на даних бухгалтерського обліку та на дисконтуванні.

Тема 10. Методи визначення потреби та моделі управління виробничими запасами

Сутність запасів та нормативно-правове забезпечення процесу їх визнання, первісної оцінки, оцінки при вибутті та на дату балансу, розкриття інформації про запаси у примітках до фінансової звітності. Виробничі запаси підприємства як об'єкт обліку, аудиту та аналізу. Аналітично-розрахунковий, дослідно-лабораторний та звітно-статистичний методи визначення потреби підприємства у виробничих запасах. Моделі управління виробничими запасами: модель економічного замовлення, виробничого замовлення, замовлення з резервним запасом та замовлення з дисконтом. Дослідження залежності між розміром закупівлі запасів і величиною витрат на зберігання та замовлення.

Тема 11. Методичні підходи в моделюванні вигід і витрат

Система управління витратами на підприємстві та її організаційні підсистеми. Розподіл витрат на постійні та змінні як основа для проведення аналізу функціонального зв'язку між витратами та обсягом виробництва. Дослідження залежності суми витрат та собівартості одиниці продукції від обсягу виробництва. Метод «витрати – вигода» («вартість – ефективність») та його використання у процесі розробки й ухвалення рішень. Багатофакторний аналіз собівартості виробництва варіантним методом як основа обґрунтування та вибору прийнятного рішення.

Тема 12. Моделі розв'язання проблем безбитковості діяльності суб'єкта господарювання

Безбитковість підприємства: сутність, економічний зміст, базові показники для розрахунку. Модель «витрати – обсяг – прибуток» (залежність між прибутком, обсягом реалізації продукції та її собівартістю). Економіко-управлінський, правовий, адаптивний (комплексний) підходи до розв'язання проблем безбитковості діяльності суб'єкта господарювання. Особливості моделювання безбиткового обсягу продаж та зони безпеки підприємства з використанням аналогової (графічної) та математичної моделей.

Тема 13. Аналітична оцінка імовірності банкрутства та реальних можливостей відновлення (втрати) платоспроможності підприємства

Поняття банкрутства, його основні та другорядні індикатори. Критерії оцінки вірогідності банкрутства та перелік ключових економічних показників, що використовуються у процесі здійснення такої оцінки. Аналітична оцінка імовірності банкрутства з використанням коефіцієнта покриття та коефіцієнта забезпеченості власними засобами, а також моделей, запропонованих зарубіжними науковцями. Моделювання реальних можливостей відновлення (втрати) платоспроможності підприємства та роль коефіцієнта покриття як основного показника, який характеризує наявність таких можливостей.

Тема 14. Базові моделі та методи прийняття рішень в управлінні оподаткуванням

Загальна класифікація методів, які використовуються у процесі податкового планування та умови, що забезпечують альтернативність вибору рішень в сфері оподаткування. Методи та моделі прийняття рішень щодо проведення перевірок платників податків органами державної податкової служби: випадковий відбір та його роль у розробці висновків про характеристики сукупності платників податків, традиційні методи відбору та інтелектуальний аналіз даних у прийнятті рішень щодо проведення виїзних перевірок платників податків, статистичні вихідні (початкові) дані та моделі. Основи мікроімітаційного моделювання та можливості його застосування у процесі прийняття рішень в управлінні оподаткуванням.

Тема 15. Генерування ідей, застосування методів ситуаційного аналізу та абстрактне мислення в процесі вирішення управлінських завдань в аналізі, аудиті та оподаткуванні

Генерування ідей: методи, способи, організація процесу. Абстрактне мислення та його характерні особливості. Сутність теорії ігор та концептуальний підхід до застосування теорії ігор у прийнятті рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні. Творче мислення і неформальні методи рішень: творчість як основа методів розв'язання завдань; евристичні методи розробки рішень; побудова сценаріїв розвитку подій при розробці рішення; експертні методи у

розробці рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні.

Тема 16. Наукові дослідження у сфері прийняття рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні

Загальні підходи у плануванні та організації наукових досліджень, оприлюдненні їх результатів. Теоретичний та емпіричний рівні наукових досліджень в аналізі, аудиті та оподаткуванні. Організація, методологія та методи наукових досліджень у сфері прийняття рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні. Інформаційне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення наукових досліджень у сфері податкового планування та мінімізації податкових ризиків.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Кількість годин					
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Загальні теоретико-методичні основи моделювання управлінських завдань в аналізі, аудиті та оподаткуванні												
Тема 1. Сутність, принципи оцінки, загальні підходи до ухвалення управлінських рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні	10	2	1			7	10	0,5				9,5
Тема 2. Інформаційно-комунікаційне та обліково-аналітичне забезпечення розробки рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні	9	2	1			6	9					9
Тема 3. Поняття та методи системного аналізу управлінських завдань	10	2	1			7	10	0,5				9,5
Тема 4. Основи моделювання управлінських завдань, програмне забезпечення	10	2	1			7	10	0,5	0,5			9

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна форма						Кількість годин заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					Усьо-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
розробки рішень та їх оптимізація в аналізі, аудиті та оподаткуванні												
Тема 5. Методологічне забезпечення розробки рішень та оцінка їх ефективності	9	2	1			6	9	0,5	0,5			8
Тема 6. Етапи, умови, проблеми, ризики розробки та прийняття управлінських рішень в аудиті, аналізі та оподаткуванні у контексті досягнення стратегічних цілей підприємства та цілей сталого розвитку	9	2	1			6	9					9
Тема 7. Формування варіантів управлінських рішень та управлінське консультування	9	2	1			6	9					9
Тема 8. Професійна етика в контексті виконання адміністративно-управлінських функцій в аналізі, аудиті та оподаткуванні на рівні суб'єктів господарювання та органів державного сектору	9	2	1			6	9					9

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна форма						Кількість годин заочна форма					
	Усьо- го	у тому числі					Усьо- го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 2. Моделі і методи прийняття рішень у процесі вирішення управлінських завдань в аналізі, аудиті та оподаткуванні												
Тема 9. Аналітична оцінка інвестиційної привабливості підприємства та методика визначення необхідного обсягу виробничих інвестицій	9	2	1			6	9	0,5	0,5			8
Тема 10. Методи визначення потреби та моделі управління виробничими запасами	9	2	1			6	9					9
Тема 11. Методичні підходи в моделюванні вигід і витрат	9	2	1			6	9	0,5				8,5
Тема 12. Моделі розв'язання проблем беззбитковості діяльності суб'єкта господарювання	9	2	1			6	9	0,5	0,5			8
Тема 13. Аналітична оцінка імовірності банкрутства та реальних можливостей відновлення (втрати) платоспроможності підприємства	9	2	1			6	9	0,5				8,5
Тема 14. Базові моделі та методи прийняття рішень в управлінні оподаткуванням	10	2	1			7	10					10
Тема 15. Генерування ідей, застосування методів ситуаційного аналізу та абстрактне мислення в процесі вирішення	10	2	1			7	10					10

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна форма						Кількість годин заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
управлінських завдань в аналізі, аудиті та оподаткуванні												
Тема 16. Наукові дослідження у сфері прийняття рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні	10	2	1			7	10					10
Усього годин	150	32	16			102	150	4	2			144

5. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, принципи оцінки, загальні підходи до ухвалення управлінських рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні. Тема 2. Інформаційно-комунікаційне та обліково-аналітичне забезпечення розробки рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні.	2
2	Тема 3. Поняття та методи системного аналізу управлінських завдань. Тема 4. Основи моделювання управлінських завдань, програмне забезпечення розробки рішень та їх оптимізація в аналізі, аудиті та оподаткуванні.	2
3	Тема 5. Методологічне забезпечення розробки рішень та оцінка їх ефективності. Тема 6. Етапи, умови, проблеми, ризики розробки та прийняття управлінських рішень в аудиті, аналізі та оподаткуванні у контексті досягнення стратегічних цілей підприємства та цілей сталого розвитку.	2
4	Тема 7. Формування варіантів управлінських рішень та управлінське консультування. Тема 8. Професійна етика в контексті виконання адміністративно-управлінських функцій в аналізі, аудиті та оподаткуванні на рівні суб'єктів господарювання та органів державного сектору.	2
5	Тема 9. Аналітична оцінка інвестиційної привабливості підприємства та методика визначення необхідного обсягу виробничих інвестицій. Тема 10. Методи визначення потреби та моделі управління виробничими запасами.	2
6	Тема 11. Методичні підходи в моделюванні вигід і витрат. Тема 12. Моделі розв'язання проблем безбитковості діяльності суб'єкта господарювання.	2
7	Тема 13. Аналітична оцінка імовірності банкрутства та реальних можливостей відновлення (втрати) платоспроможності підприємства. Тема 14. Базові моделі та методи прийняття рішень в управлінні оподаткуванням.	2

№	Назва теми	Кількість годин
8	Тема 15. Генерування ідей, застосування методів ситуаційного аналізу та абстрактне мислення в процесі вирішення управлінських завдань в аналізі, аудиті та оподаткуванні. Тема 16. Наукові дослідження у сфері прийняття рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні.	2
	Разом	16

6. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, принципи оцінки, загальні підходи до ухвалення управлінських рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні	7
2	Тема 2. Інформаційно-комунікаційне та обліково-аналітичне забезпечення розробки рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні	6
3	Тема 3. Поняття та методи системного аналізу управлінських завдань	7
4	Тема 4. Основи моделювання управлінських завдань, програмне забезпечення розробки рішень та їх оптимізація в аналізі, аудиті та оподаткуванні	7
5	Тема 5. Методологічне забезпечення розробки рішень та оцінка їх ефективності	6
6	Тема 6. Етапи, умови, проблеми, ризики розробки та прийняття управлінських рішень в аудиті, аналізі та оподаткуванні у контексті досягнення стратегічних цілей підприємства та цілей сталого розвитку	6
7	Тема 7. Формування варіантів управлінських рішень та управлінське консультування	6
8	Тема 8. Професійна етика в контексті виконання адміністративно-управлінських функцій в аналізі, аудиті та оподаткуванні на рівні суб'єктів господарювання та органів державного сектору	6
9	Тема 9. Аналітична оцінка інвестиційної привабливості підприємства та методика визначення необхідного обсягу виробничих інвестицій	6
10	Тема 10. Методи визначення потреби та моделі управління виробничими запасами	6
11	Тема 11. Методичні підходи в моделюванні вигід і витрат.	6
12	Тема 12. Моделі розв'язання проблем безбитковості діяльності суб'єкта господарювання	6
13	Тема 13. Аналітична оцінка імовірності банкрутства та реальних можливостей відновлення (втрати) платоспроможності підприємства.	6
14	Тема 14. Базові моделі та методи прийняття рішень в управлінні оподаткуванням	7
15	Тема 15. Генерування ідей, застосування методів ситуаційного аналізу та абстрактне мислення в процесі вирішення управлінських завдань в аналізі, аудиті та оподаткуванні	7
16	Тема 16. Наукові дослідження у сфері прийняття рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні	7
	Разом	102

7. Індивідуальні завдання

При вивченні дисципліни «Моделі та методи прийняття рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні» здобувачам пропонується виконувати наступні індивідуальні завдання:

- розв'язування задач або ситуаційних завдань з теми;
- участь у дискусіях, обговореннях;
- підготовка есе на основі перегляду відеоролику чи аудіоподкасту, створення індивідуальних або колективних презентацій на певну тематику в рамках вивчення курсу;
- участь в науково-практичних конференціях, публікація тез / статей у рамках тематики курсу.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Моделі та методи прийняття рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні» застосовуються наступні методи навчання:

- словесні (лекції, обговорення);
- наочні, під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять (схеми, таблиці, графіки, діаграми, відеоролики, аудіоподкасти), у тому числі з використанням мультимедійного забезпечення та інших технічних засобів навчання;
- практичні, під час виконання практичних завдань (розв'язування задач або ситуаційних завдань з теми);
- інтерактивні (опитування, аналіз практичних ситуацій, мозковий штурм, метод «займи позицію», метод «прес»);
- інноваційні (дослідницький метод, заняття з використанням ІКТ. У процесі навчання застосовуються інформаційно-комунікаційні технології та діджитал-інструменти, зокрема, цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft, аналітична платформа Qlik Sense, електронні сервіси, розміщені на офіційному веб-порталі ДПС (<https://tax.gov.ua/>)).
- методи дистанційного навчання (реалізуються за допомогою платформ Moodle, Zoom).

9. Критерії та засоби оцінювання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма підсумкового контролю: екзамен. Оцінку підсумкового семестрового контролю у формі екзамену становить сума балів за результатами рубіжних контролів та балів, набраних здобувачем вищої освіти при складанні семестрового екзамену. Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів. Загальна кількість балів, виділених на проведення семестрового екзамену складає 40 балів. Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та

переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

При поточному контролі здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування у т.ч. перехресні, тестування, презентації та захист індивідуальних завдань, вирішення кейсових і ситуаційних завдань, розрахункових задач, активної наукової діяльності, участь у науково-практичних конференціях, підготовка публікацій.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Бутко М.П., Бутко І.М., Мащенко В.П. та ін. Теорія прийняття рішень : підручн. ; за заг. ред. Бутка М.П. К.: «Центр учбової літератури», 2018. 360 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi56/0041360.pdf>

2. Волошин О.Ф., Мащенко С.О. Моделі та методи прийняття рішень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. [3-є вид., перероб.]. К.: «Видавництво Людмила», 2018. 292 с. URL: http://csc.knu.ua/media/study/asp/decision_theory_mashchenko/book/book3.pdf

3. Глобальні цілі сталого розвитку: кейси для ухвалення управлінських рішень : навчальний посібник ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Ю.М. Петрушенка. Суми: Сумський державний університет, 2020. 122 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/339162633.pdf>

4. Давидов Г.М., Малахова В.М., Магопець О.А., Лисенко А.М. Стратегічний аналіз : навч. посіб. [Вид. 2-ге стереотипне]. К.: Знання, 2014. 389 с.

5. Зайцев О.В. Податковий менеджмент : підручник. Суми: Сумський державний університет, 2017. 412 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/55671/1/Zaitsev_podatkovi.pdf

6. Кравченко М.О., Бояринова К.О., Копішинська К.О. Управління ризиками : навч. наоч. посіб. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432 с. URL:

<https://ela.kpi.ua/handle/123456789/43528>

7. Лисенко А.М. Маркетинговий аналіз як основа прийняття рішень в управлінні виробничо-збутовою діяльністю суб'єкта господарювання. *Маркетинг у підприємстві, біржовій діяльності та торгівлі в smart-сусільстві: управлінський, інноваційний та методичний виміри : колективна монографія* ; За наук. ред. І.В. Перезової. Львів: Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. С. 73-97.

URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/13507>

8. Мороз Е.Г. Податковий менеджмент : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2020. 412 с. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/18860/>

9. Нікітіна Л.О. Моделі та методи прийняття рішень : навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», 2023. 179 с. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/65270>

10. Петруня Ю.Є., Літовченко Б.В., Пасічник Т.О. та ін. Прийняття управлінських рішень : навч. посіб. ; за ред. Ю.Є. Петруні. [4-те вид., переробл. і доп.] Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/4070>

11. Трифонова О.В., Тимошенко Л.В., Ус С.А. Математичні моделі і методи прийняття рішень для сталого розвитку : навч. посіб. Дніпро: НТУ «Дніпровська політехніка», 2023. 240 с. URL: <https://ir.nmu.org.ua/handle/123456789/165392>

Додаткові:

1. Аналітична корпоративна платформа Qlik Sense. URL: <https://www.rbcgrp.com/ua/it-platformy/qlik-sense/>

2. Важинський С.Є., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 260 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/2558>

3. Василішин С.І. Ризики економічної безпеки в системі обліково-аналітичного забезпечення управління підприємствами. *Проблеми системного підходу в економіці*, 2019. Вип. 3 (2). С. 178-183. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_3%282%29_28

4. Гаркуша Н.М., Цуканова О.В., Горошанська О.О. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті : навч. посіб. [2-ге вид.]. К.: Знання, 2012. 583 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/46-model-metodi-priynyattya-rshen-v-analz-ta-audit-garkusha-nm.html>

5. Давидов Г.М., Кузьменко Г.І. Обліково-інформаційне забезпечення оцінки податкового потенціалу суб'єкту господарювання: теорія і практика. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. 264 с. URL: <https://www.cceol.com/search/book-detail?id=462292>

6. Давидов Г.М., Шалімова Н.С., Лисенко А.М., Магопєць О.А. Оподаткування та державна підтримка сільськогосподарських товаровиробників: регіональні пріоритети та євроінтеграційні процеси : монографія ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г.М. Давидова та д-ра екон. наук, проф. Н.С. Шалімової. Кропивницький: ФОП Александрова М.В., 2017. 208 с. URL:

<http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7049>

7. Давидов Г.М. та ін. Планування та адміністрування податкових надходжень як складова соціально-економічного розвитку регіону. Кіровоград: Поліграфічно-видавничий центр «Імекс-ЛТД», 2007. 374 с.

8. Дзецько Я.Ю., Мельничук Г.С. Податкові ризики та їх вплив на стан економічної безпеки підприємства. *Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського*. 2017. Вип. 15. С. 206-210. URL: <http://global-national.in.ua/archive/15-2017/41.pdf>

9. Дьякон В.М., Ковальов Л.Є. Моделі і методи теорії прийняття рішень : підручник. К.: АНФГРУП, 2013. 604 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/292994925_Modeli_i_metodi_teorii_prijnatta_risen

10. Завербний А., Залізна Л., Жук О. Особливості формування методів прийняття рішень вітчизняними підприємствами у зовнішньоекономічній діяльності: інформаційний аспект. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-39>

11. Кузьменко Г.І., Лисенко А.М. Принципи формування системи інформації про податковий потенціал підприємства та оцінка її ефективності. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2015. № 1 (30). С. 301-313. URL: http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2015_30/zb30_31.pdf

12. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навчальний посібник. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. 416 с. URL: https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/32469/mod_resource/content/1/KNIGA.pdf

13. Лагодієнко Н.В., Скляр Н.Б., Степаненко С.В. Електронне адміністрування податків як засіб підвищення ефективності їх сплати. *Економічний простір*. 2022. № 178. С. 78-82. URL: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1073/1034>

14. Лактіонова О.А. Управління фінансовими ризиками : навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 256 с. URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/1460/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%A3%D0%A4%D0%A0%2027_10_2020.pdf

15. Лисенко А.М. Аналітична оцінка ресурсно-виробничого складника економічного потенціалу сільськогосподарських підприємств. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2022. № 1 (124). С. 134-144. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2022/1_2022/25.pdf

16. Лисенко А.М. Економічний потенціал суб'єктів господарювання сфери агробізнесу: особливості формування, систематизація показників, методи оцінки. *Концептуальні підходи та механізми стимулювання розвитку соціально-економічних систем та суб'єктів ринку : монографія* ; за заг. ред. Н.В. Шандової. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2023. С. 90-149. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/12996>

17. Лисенко А.М. Інструменти податкового регулювання як засіб

стимулювання інноваційної активності суб'єктів господарювання. *Стан та умови розвитку економіки в Україні: теорія, методологія, практика* ; під ред. д.е.н., проф. О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2018. С. 81-87. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12114>

18. Лисенко А.М. Інформаційно-облікове забезпечення внутрішнього контролю та аналізу фінансово-господарської діяльності закладів вищої освіти державної форми власності. *Theoretical Foundations in Economics and Management : collective monograph*. Boston: Primedia eLaunch. 2022. Section 1.2, P. 17-64. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12242>

19. Лисенко А.М. Методологічні основи прогнозування та планування в сфері розробки стратегічних рішень в аудиті, аналізі та оподаткуванні. *Економіка і регіон*. 2023. Т. 2 (89). С. 112-117. URL: <http://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2942>

20. Лисенко А.М. Моделі справляння податку на додану вартість у сфері сільськогосподарського виробництва та їх впровадження на регіональному рівні. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки*. 2017. вип. 31. С. 149-159. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/6899/1/18.pdf>

21. Лисенко А.М. Оцінка навантаження податку на додану вартість на господарську діяльність товаровиробника у сфері аграрного виробництва: практичний аспект. *Агропромисловий комплекс України: теорія, методологія практика* ; під ред. д.е.н., проф. Ю.О. Нестерчук. Умань: Видавець «Сочінський М.М.». 2018. С. 213-221. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12115>

22. Лисенко А.М. Оцінка рівня податкового навантаження на сільськогосподарське підприємство : практичний аспект. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки*. 2017. вип. 32. С. 152-160. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/7478/1/17.pdf>

23. Лисенко А.М. Податкові інструменти як засіб державного регулювання інноваційних процесів в економіці. *Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., 11 квіт. 2018 р., м. Кропивницький*. Кропивницький: Ексклюзив-Систем, 2018. С. 27-30. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8303>

24. Лисенко А.М. Прогнозування, планування та моделювання в системі розробки рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 51. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-54>

25. Лисенко А.М. Розвиток базових галузей економіки України в умовах пандемії: стан, тенденції, перспективи. *Підходи до вирішення проблем фінансування, безпеки, економічного та інформаційного розвитку суб'єктів господарювання в умовах пандемії : монографія* ; за ред. Л.М. Савчук, Л.М. Бандоріної. Дніпро: Пороги, 2021. С. 4-51. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12065>; <https://drive.google.com/file/d/1gAxenCqOJvgZ-rxXBe6DGHBYnCcQkjNAS/view>

26. Лисенко А.М. Складові елементи методики аналізу фінансової звітності малого підприємства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2020. Т. 31 (70), № 4, ч. 2, С. 119-125. URL: http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_4/31_70_4_2/21.pdf
27. Лисенко А.М. Сутність податкового планування та фактори, що здійснюють вплив на якість податкових планів. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2023. Вип. 9 (42). С. 204-212. URL: <http://economics.kntu.kr.ua/archive/42.html>
28. Лисенко А.М., Акімов С.С. Аудиторські послуги у контексті виникнення загроз незалежності аудиту. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2022. № 3 (126). С. 67-72. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2022/3_2022/12.pdf
29. Лисенко А.М., Акімов С.С. Методи прогнозування та податкового планування: вплив їх вибору на формування рішень у сфері оподаткування, аудиту та аналізу. *Причорноморські економічні студії*. 2023. Вип. 81. С. 208-212. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/13010>; <http://bses.in.ua/uk/81-2023>
30. Лисенко А.М., Акімов С.С. Теоретико-методичні основи застосування аналітичних процедур в аудиті фінансово-господарської діяльності аграрних формувань. *Економіка і регіон*. 2024. № 3 (94). С. 148-156. URL: [https://doi.org/10.26906/EiR.2024.3\(94\).3492](https://doi.org/10.26906/EiR.2024.3(94).3492)
31. Лисенко А.М., Акімов С.С., Чадай Ю.В. Методологія, методика, метод: сутність понять та особливості їх прояву у сфері податкового планування, аналізу та аудиту. *Наукові праці МАУП. Економічні науки*. 2023. Вип. 3(70). С. 129-136. URL: <http://journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/2645>
32. Лисенко А.М., Бакай А.В. Податкове навантаження суб'єктів господарювання та його вплив на формування важливих показників розвитку економіки України. *Центральноукраїнський науковий вісник : Економічні науки*. 2018. вип. 1(34). С.180-188. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8865>
33. Мисник Т.Г., Безкровний О.В., Романченко Ю.О. Податкові ризики: характеристика та шляхи мінімізації. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. № 6 (180). С. 158-166. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=ape_2016_6_20
34. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті : навч. посіб. ; За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця, к.е.н., доц. М.М. Шигун. Житомир: ЖДТУ, 2004. 352 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/27466>
35. Мочаліна З.М., Шутенко А.Л., Ачкасов І.А., Гріщенко А.О. Моделі та методи прийняття рішень в аналізі й аудиті : навч. посібник. Харків: ХНАМГ, 2012. 405 с. URL: http://moodle.nati.org.ua/pluginfile.php/13297/mod_resource/content/1/mochalina_z_m

[ta_in_modeli_ta_metodi_priinyattya_rishen_v_an.pdf](#)

36. Мулик Я. Дотримання професійної етики аудитора як запорука довіри до професії. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-27>

37. Осадча О.О. Податкове планування та податкова оптимізація в системі управління підприємством. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Економіка. 2019. № 14 (42). С. 125-130. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Economy/article/view/2533/2307>.

38. Паянок Т.М., Задорожня Т.М. Статистичний аналіз даних : навчальний посібник. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. 312 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1ypf9mlmz3dDNGBpFmlzR93j168Z_Nye2/view

39. Проскура К.П., Сушкова О.Є. Основні методи оптимізації податкового навантаження в Україні. *Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова*, 2016. Т. 21. Вип. 3. С. 168-175. URL: <http://global-national.in.ua/issue-11-2016/19-vipusk-11-cherven-2016-r/2207-proskura-k-p-sushkova-o-e-otsinka-efektivnosti-protidiji-skhemam-minimizatsiji-podatkov-v-ukrajini>

40. Шалімова Н.С., Магопець О.А., Босенко А.В. Управління оподаткуванням: формування підходів щодо визначення основоположних категорій і понять. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2023. Вип. 9 (42). С. 7-19. URL: [http://economics.kntu.kr.ua/archive/9\(42\)/42_Shalimova.html](http://economics.kntu.kr.ua/archive/9(42)/42_Shalimova.html)

41. Álvarez-Martinez, M., S. Barrios, D. d'Andria, M. Gesualdo, G. Nicodeme and J. Pycroft (2018). How Large is the Corporate Tax Base Erosion and Profit Shifting? A General Equilibrium Approach, CEPR Discussion Paper 12637, Centre for Economic Policy Research. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09535314.2020.1865882>

42. Becker, J. and J. Englisch (2019). International effective minimum taxation – the GLOBE proposal. URL: https://www.zbw.eu/econis-archiv/bitstream/11159/406468/1/EBP085511943_0.pdf

43. James S. (2012). Behavioural economics and the risks of tax administration. *EJournal of Tax Research (Special Edition: Atax 10th International Tax Administration Conference)*. Vol. 10. Is. 2. P. 345-363. URL: https://ore.exeter.ac.uk/repository/bitstream/handle/10871/14994/paper7_v10n2_James.pdf?sequence=2&isAllowed=y

44. Kuzmenko H., Shalimova N., Lysenko A. (2020). Information supporting system about Tax Capacity of a Company and its Efficiency: Principles of Formation and Evaluation. *PIRETC. Journal of Social Research & Behavioral Sciences. Proceedings of the International Center for research Education & Training*. Vol. 10 Issue 03. P. 17-23. URL: <https://zenodo.org/record/4319771#.X9e0UtgzaUI>

45. Lysenko A. (2021). Management of economic potential of agribusiness entities. *Modern management: theories, concepts, implementation: monograph*. Editors: Marian Duczmal, Tetyana Nestorenko, Opole: The Academy of Management and Administration in Opole. P. 93-104. URL:

<http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12064>

46. Lysenko A., Moskalenko V. (2024). Analytical Evaluation of the Effectiveness of Equity Management in Agricultural, Forestry and Fishery Enterprises in Ukraine. *Green, Blue and Digital Economy Journal*. Vol. 5 (2). P. 12-20. URL: <http://baltijapublishing.lv/index.php/gbdej/article/view/2556>

47. Next-Level Insight and Action From Your Data. URL: <https://www.qlik.com/us/products/qlik-sense>

Законодавчі та нормативні документи, міжнародні стандарти:

1. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

2. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності). URL: https://mof.gov.ua/uk/international_code_of_professional_ethics_accountants_including_international_independence_standards-780

3. Міжнародні стандарти контролю якості (управління якістю), аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. URL: https://mof.gov.ua/uk/international_quality_control_standards_quality_management_audit_review_other_assurance_and_related_services-779

4. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

5. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

7. Про державне прогнозування і розробку програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23.03.2000 р. № 1602-III (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>

8. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 18.03.2004 р. № 1629-IV (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text>

9. Про затвердження Методики оцінювання фіскальних ризиків, пов'язаних з діяльністю суб'єктів господарювання державного сектору економіки : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 р. № 7 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/7-2018-%D0%BF#Text>

10. Про затвердження Методики оцінювання фіскальних ризиків : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.04.2019 р. № 351 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/351-2019-%D0%BF#Text>

11. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку взаємодії між підрозділами органів Державної податкової служби України при організації, проведенні та реалізації матеріалів перевірок платників податків : Наказ ДПС України від 04.09.2020 р. № 470 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0470912-20#Text>

12. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання : Наказ Державної податкової служби України від 27.06.2012 р. № 553 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0553837-12#Text>

13. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 р. № 179 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text>

14. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>

15. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>

16. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

17. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Офіційний сайт Аудиторської палати України. URL: <https://www.apu.com.ua/>

2. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://iportal.rada.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>

6. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>

8. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>

9. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>

10. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://www.nfp.gov.ua>
11. Офіційний сайт Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. URL: <https://www.apob.org.ua/>
12. Сталий розвиток для України. URL: <http://sd4ua.org>
13. An official website of the European Union. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
14. IndexMundi. URL: <https://www.indexmundi.com/g/rank.html>
15. NationMaster. URL: <http://www.nationmaster.com>
16. The Association of Certified Fraud Examiners (ACFE). URL: <https://www.acfe.com/>
17. The Council of Europe at a glance. URL: <https://www.coe.int/en/>
18. The Division for Sustainable Development Goals (DSDG) in the United Nations Department of Economic and Social Affairs (UNDESA). URL: <https://sdgs.un.org/>
19. The Institute of Taxation and Economic Policy (ITEP). URL: <https://itep.org/>
20. The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). URL: <https://www.oecd.org/>
21. The World Bank Group. URL: <https://www.worldbank.org/en/businessready>
22. The World Trade Organization (WTO). URL: www.wto.org